

PALVELUOHJAUKSEN POHDINTAA KAHDEN ESIMERKIN KAUTTA

Asiakas A

Sakari on 45 –vuotias lievästi kehitysvammainen mies. Hän asuu itsenäisesti vuokra-asunnossaan taajama-alueella. Hän saa asumiseensa tukea kotihoidosta kerran viikossa. Kotihoito sisältää mm. ohjausta kodin siistinä pitämiseen.

Sakarilla on n. 75 -vuotias äiti, joka auttaa Sakaria kodin ulkopuolisessa elämässä: kaupassa käymisessä sekä harrastuksiin ja vapaa-aikaan osallistumisessa. Äiti asuu 30 km päässä taajamasta. Sakari käy työtoiminnassa, johon hän kulkee taksilla 5 päivänä viikossa.

Sakarilla on vaikea synnynnäinen sydänvika. Sairaalassa on seurannat tähän liittyen vuosittain. Terveyskeskuksessa on verikoekontrollit lääkityksen vuoksi 1-4 kertaa viikossa. Sakarin äiti huolehtii terveyteen liittyvistä asioista sekä terveyskeskus- ja sairaalakäynneistä.

Sakarini äiti joutuu sairaalaan kaaduttuaan liukkaalla tiellä. Sairaalassa hän kertoo olevansa huolissaan Sakarista ja hänen pärjäämisestään.

Asiakas B

Marjaana on 78 –vuotias lievästi kehitysvammainen nainen. Hän asuu ryhmäkodissa, jossa on yövalvonta. Henkilökunta vastaa asumiseen liittyvästä tuesta. Heillä on myös hoivavastuu, joten he huolehtivat terveydenhuollon asioista. Ryhmäkoti toimii ns. sosiaalihuollon luvilla, joten terveydenhuollon toimenpiteet ovat sallittuja vain siinä määrin kuin arjen pyörittämiseksi tarvitsee.

Marjaanan päivärutiineihin kuuluu päivätoiminta, jossa hän käy sen mukaan kuin jaksaa.

Marjaanalla on aiemmassa historiassa ollut masennusta ja hänellä on takanaan kuntoutusjakso paikallisessa kehitysvammaisille tarkoitettussa kuntoutuskeskuksessa. Lääkityskontrolleja masennuslääkkeisiin liittyen hänellä on kerran vuodessa kehitysvammapoliklinikalla. Marjaanalla on diagnosoitu vaikea diabetes. Marjaana kaatuilee paljon huimauksen vuoksi. Huimausta varten on tehty terveyskeskuskäyntejä. Päivystyskin on tullut yhä tutummaksi paikaksi viime vuosien myötä.

Marjaana on jälleen kotiutettu päivystyksestä oltuaan paikkailtavana kaatumisen jälkeen. Omaohjaaja on pyytänyt päivystyksestä näkemystä huimaukseen, diabeteksen etenemiseen ja lääkitykseen. Päivystyksestä on ohjattu terveyskeskukseen. Omaohjaaja kokee kuitenkin, ettei terveyskeskuksessa ottauduta Marjaanan asiaan ja kokee turhautumista tilanteen vuoksi.

Erittele palvelut, joita Sakari ja Marjaana tällä hetkellä käyttävät:

Mitkä lait ja/tai ohjeistukset säätelevät näitä palveluja?

Selvitä, millaiset palveluprosessit (asiakkaaksi/potilaaksi pääseminen, palvelun sisältö, päättykö asiakkuus jotenkin) omalla paikkakunnallasi näihin palveluihin kuuluu kehitysvammaisten näkökulmasta?

Vastauksessa on selvitetty kehitysvammaisten näkökulmasta eri palveluja ja niiden asiakkuusprosesseja: kehitysvammaisten avohuolto kunnissa, kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen osa, terveyskeskus, sairaala, kotihoito, palveluasuminen.

Millä tavalla lähtisit purkamaan Sakarin ja Marjaanan tämän hetkisen tilanteen vyyhteä omassa toimintaympäristössä.